

Nr 29

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckta motioner om ändrade regler rörande fördelningen mellan olika kommuner av skatt för inkomst av rörelse.

(2:a avd.)

I de inom riksdagen väckta, till bevillningsutskottet hänvisade likalydande motionerna I: 302 av herr *Sundberg m. fl.* och II: 245 av herr *Löfroth m. fl.* har hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag till sådan ändring av 58 § kommunalskattelagen, att bestämmelserna att fem procent eller eventuellt mera av rörelseinkomst skall föras till kommun där huvudkontor finnes utgår.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framförda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen II: 245.

I 57 § 1 mom. kommunalskattelagen stadgas, att skatt för inkomst av rörelse skall utgöras till kommun, där rörelsen utövats från fast driftställe. Vidare finnes vissa stadganden rörande beskattningsorten i de fall, då fast driftställe icke begagnats. I 2 mom. återfinnes bestämmelser angående beskattningen — förutom av rederirörelse — av vissa slag av rörelse, vilka enligt sin natur merendels bör beskattas i flera kommuner, nämligen kommunikationsföretag (järnvägsdrift, kanaldrift, omnibustrafik etc.) samt vatten-, gas- eller elverk. I momentet ges för beskattningen av varje slag av sådan rörelse allmänna riktlinjer, vilka i korthet kan sägas innebära att beskattning skall ske såväl i den kommun där huvudkontor funnits som i kommun, som berörts av verksamheten genom att t. ex. förbrukning av kraft skett eller trafik ägt rum inom kommunen.

Detaljrade bestämmelser angående rörelseinkomstens fördelning i de fall, då beskattning i flera kommuner ifrågakommer, lämnas i 58 §. Beträffande ovannämnda kommunikations- och kraftföretag samt rörande vissa andra rörelser, såsom bankrörelse eller annan penningrörelse och jordstyckningsföretag, stadgas sålunda för varje slag av rörelse huru stor del av inkomsten som skall beskattas i varje kommun. I fråga om flertalet slag av rörelse innebär dessa bestämmelser, att en viss del av rörelseinkomsten, fem eller tio procent, skall beskattas i kommun, där huvudkontor funnits. Resterande del av inkomsten skall fördelas med hänsyn till vissa

angivna omständigheter, såsom t. ex. i fråga om spårvägsdrift i förhållande till inom varje kommun tillryggalagda vagnkilometer. Rörande vissa slag av rörelse lämnas i anvisningarna till denna paragraf ytterligare — i några fall synnerligen detaljerade — föreskrifter angående inkomstens fördelning. I 58 § stadgas slutligen beträffande rörelse av annat slag än de i paragrafen särskilt angivna att inkomsten skall beskattas till fem procent eller, där omständigheterna därtill föranleder, högre procent i kommun, där huvudkontor funnits, samt i övrigt i de kommuner, där fast driftställe begagnats, efter ty som kan finnas skäligt med hänsyn till inom varje kommun tillverkade varors värde, handelsomsättnings storlek, antalet där sysselsatta arbetare eller annat förhållande, som kan tjäna till grund för bedömning av den inkomst, som kan anses hava åtnjutits inom kommunen.

I kommunalskatteberedningens betänkande med förslag till omläggning av den kommunala beskattningen m. m. del I (SOU 1942: 34 s. 173—239) lämnas en uttömmande redogörelse rörande beskattningsföremålets fördelning mellan kommunerna med en omfattande historik, till vilken utskottet tillåter sig hänvisa. I förevarande sammanhang må allenast nämnas följande. Förslag om införande av ett stadgande om huvudkontorsandel framlades första gången i Eisermans och von Wolckers år 1917 avgivna betänkande. Dittills hade i allmänhet, då särskilt huvudkontor inrättats, den kommun, där affärsledningen sålunda handhades, tillmätts en betydande andel av inkomsten till beskattning. I nämnda förslag begränsades emellertid denna andel till högst fem procent så framt icke särskilda omständigheter föranledde tillämpningen av en högre andelsberäkning. I kommunalskattekommitténs betänkande (SOU 1924: 53) upptogs emellertid ifrågavarande bestämmelser i huvudsak i den lydelse de erhöll år 1928 och alltjämt äger. I 1927 års kommunalskatteproposition (nr 102) berördes frågan om fördelning av rörelseinkomst mellan flera kommuner icke i vidare mån än att departementschefen tillbakavisade de anmärkningar, som riktats mot kommunalskattekommittén, därför att denna skulle ha föreslagit att kommun, där huvudkontor vore beläget, i regel skulle tilldelas fem procent av inkomsten. Enligt departementschefens mening hade kommittén klart ut sagt, att där omständigheterna därtill föranledde, huvudkontorskommunen skulle erhålla högre procent än fem, varför det av kommittén angivna procenttalet fem vore allenast en minimisiffra, som kunde överskridas. I 1928 års kommunalskatteproposition (nr 213) upptogs i huvudsak samma regler som i 1927 års proposition. Riksdagen godkände propositionens förslag i dessa delar.

I motioner vid 1938 års riksdag föreslogs, att huvudkontorsandelen skulle bestämmas till tre procent, eller, därest särskilda omständigheter det föranledde, till högre procent, dock högst fem procent. Motionerna avsågs på hemställan av samma års bevillningsutskott i dess betänkande nr 7 under motivering att spörsmålet vore föremål för närmare överväganden inom kommunalskatteberedningen.

I kommunalskatteberedningens tidigare omnämnda betänkande (SOU

1942: 34), vilket emellertid i förevarande hänseende icke lagts till grund för lagstiftning, anfördes viss kritik mot gällande ordning rörande fördelning av inkomst av rörelse (s. 200—233). I anslutning härtill föreslog beredningen vissa ändrade regler rörande fördelningen av rörelseinkomst, syftande huvudsakligen till en begränsning av den s. k. handelsandelen. Rörande huvudkontorsandelen föreslogs emellertid i sak ingen ändring i förhållande till gällande regler. I fråga om huvudkontorsandelen anförde beredningen följande:

När det gäller att fördela inkomst mellan verksamhetsgrenar av olika art, torde enligt huvudregeln den ekonomiska betydelsen av varje gren böra utgöra fördelningsgrund. Så synes regeln också hava tolkats, när det varit fråga om uppdelningen mellan fabrikation och handel, men vid utmätande av huvudkontorets andel har det införda stadgandet angående sådan andel kommit att verka såsom en begränsning. Denna begränsning, som ansluter sig till de av kommunalskattesakkunniga framlagda riktlinjerna, synes i viss mån stå i motsättning till huvudregeln. Huvudkontorsandelen torde nämligen i allmänhet icke vara så stor att den motsvarar den ekonomiska betydelsen av den vid ett huvudkontor bedrivna verksamheten.

Beredningen har även övervägt en ytterligare begränsning av beskattningsrätten för de kommuner, där tillverkning ej sker, genom ett borttagande av huvudkontorsandelen, såsom i de ovannämnda motionerna vid 1938 års riksdag ifrågasatts. En sådan åtgärd skulle även överensstämma med beredningens allmänna uppfattning i fördelningsfrågan. Det må också erinras, att man i Danmark nyligen funnit anledning upphäva bestämmelsen om särskild andel för huvudkontorskommunen. Då emellertid huvudkontorsandelen genom gällande bestämmelser är tämligen snävt begränsad och därför icke har någon betydelse för fördelningen av inkomstskatteunderlaget mellan kommunerna, har beredningen icke ansett sig hava skäl att framlägga något förslag i denna fråga. Praxis synes även gå i den riktningen att huvudkontorsandelen sällan bestämmas till mer än fem procent.

Rörande *mellankommunala prövningsnämndens praxis* i hithörande hänseenden har i en artikel i Svensk Skattetidning årgång 1948, s. 303, bl. a. lämnats följande upplysningar:

Enligt bestämmelserna i 58 § kommunalskattelagen skall i normalfallet 5 procent av den kommunalskattepliktiga inkomsten tillföras den kommun där huvudkontor för rörelse funnits. Om det gäller ett företag, som både tillverkar varor och försäljer dessa genom egen försäljningsorganisation, brukar den återstående delen av kommunalskattepliktiga inkomsten enligt utbildad praxis fördelas med $\frac{2}{3}$ tillverkningsvinst och $\frac{1}{3}$ försäljningsvinst. Tillverkningsvinsten fördelas i förekommande fall i förhållande till tillverkningsvärdena eller efter annan grund som kan befinnas skälig och försäljningsvinsten med ledning av omsättningssiffrorna. Fördelning med ledning av s. k. specialbokslut för olika avdelningskontor godtages som regel icke.

I vissa fall beräknas emellertid huvudkontorsandelen till 10 procent. För företag som uteslutande driva handelsrörelse brukar således huvudkontorsandelen beräknas efter den högre procentsatsen, om huvudkontoret ombesörjer varuinköpen. Förhöjningen motiveras med att någon del av vinsten bör hänföras till den del av huvudkontorets verksamhet som avser

varuanskaffningen och som hos tillverkningsbolag motsvaras av tillverkningsvinst. Vidare brukar huvudkontorsandelen beräknas till 10 procent, om huvudkontoret är av särskilt stor betydelse, exempelvis om konstruktions- och forskningsarbeten i större omfattning bedrivs i huvudkontorskommunen eller om huvudkontoret såsom hos våra stora exportindustrier sköter världsomfattande affärer. Slutligen brukar huvudkontorsandelen höjas till 10 procent i sådana fall då huvudkontoret sköter försäljningsarbetet men detta kräver jämförelsevis liten personal. Det har i sådana fall ansetts, att huvudkontorskommunen skulle bli alltför gynnad, om den enligt vanlig schablon tillfördes 5 procent såsom huvudkontorsandel och 1/3 av återstående inkomst såsom försäljningsvinst. Huvudkontorskommunen tillgodoräknas i stället en mindre försäljningsvinst genom att huvudkontorsandelen höjes till 10 procent; återstående del av den kommunal-skattepliktiga inkomsten tillföres tillverkningskommunerna. Sistnämnda förfaringsätt brukar bl. a. tillämpas då tillverkningen avser tämligen likartat gods och försäljningen sker i stora partier. Detta gäller exempelvis gruvföretag; även för bruksindustrier och trävaruföretag räknas ofta icke med full försäljningsvinst enligt huvudregeln utan huvudkontorsandelen höjes i stället till 10 procent.

Frågan om fördelningen av rörelseinkomst har — såvitt angår kraftverkens beskattning — uppmärksammats i en skrivelse till Kungl. Maj:t från *samarbetsdelegationen för de fyra nordligaste länen*. I skrivelsen hemställes om en skyndsam översyn av gällande bestämmelser om kraftverkens beskattning. Skrivelsen har av Kungl. Maj:t överlämnats till 1950 års skattelagssakunniga för övervägande. I detta sammanhang må allenast nämnas, att i skrivelsen icke synes göras någon erinran mot stadgandet, att 10 procent av kraftverks inkomst skall beskattas i den kommun, där huvudkontor varit beläget.

Yrkande av i huvudsak samma innebörd som i de nu förevarande motionerna framfördes i en vid 1955 års riksdag väckt motion II: 179. I sitt av riksdagen godkända betänkande nr 48 avstyrkte samma års bevillningsutskott motionen. Utskottet framhöll att det i motionerna berörda spörsmålet endast utgjorde en del av det större problemet om fördelning av rörelseinkomst över huvud taget. Gällande bestämmelser på området torde vara grundade på den uppfattningen, att en fördelning av rörelseinkomsten borde ske mellan de olika kommuner, i vilka inkomsten kunde anses ha åtnjutits eller intjänats. Därvid hade man icke ansett sig kunna bortse från det förhållandet att, även om ett företag idkat fabriksrörelse eller dylikt, rörelseresultatet dock måste antagas vara beroende jämväl av andra faktorer än enbart tillverkning eller produktion. Man hade sålunda tillerkänt beaktande särskilt åt försäljningsarbete genom den s. k. försäljningsvinstandelen, men jämväl åt inköpsarbete och administration. Huvudkontorsandelen vore sålunda avsedd att motsvara den andel av rörelseinkomsten, som kunde antagas ha intjänats genom den vid huvudkontoret bedrivna verksamheten. Denna innebar stundom endast ren administration, men mestadels torde flertalet för rörelsens verksamhet avgörande beslut ske på huvudkontoret och även viss inköps- eller försäljningsverksamhet vara knu-

ten dit. I flertalet sammanhang då storleken av huvudkontorsandelen diskuterats, hade icke gjorts gällande, att den stadgade andelen vore för hög. Utskottet åberopade att kommunalskatteberedningen bl. a. uttalat, att andelen genom gällande bestämmelser vore tämligen snävt begränsad och därför icke hade någon betydelse för fördelningen av skatteunderlaget mellan kommunerna. Beredningen hade även anfört, att huvudkontorsandelen i allmänhet icke torde vara så stor att den motsvarade den ekonomiska betydelsen av den vid ett huvudkontor bedrivna verksamheten. Utskottet anmärkte vidare, att i fråga om fördelning av rörelseinkomst för ett företag, som både tillverkat och sålt varor, i praxis en förskjutning till förmån för tillverkningskommunerna ägt rum. Det tidigare gjorda antagandet, att i normalfallet tillverkningen och handeln vägde lika, hade sålunda fått vika för en avvägning, som tillmätt tillverkningen en dubbelt så stor andel som försäljningen. Sedan huvudkontorsandelen fråndragits hänfördes i regel alltså två tredjedelar av inkomsten till tillverkningskommunerna och en tredjedel till försäljningskommunerna. Härefter anförde utskottet bl. a.

Med det anförda har utskottet endast velat antyda bakgrunden till gällande bestämmelser. Med utgångspunkt från att dessa syftar till att i möjligaste mån fördela rörelseinkomsten mellan kommunerna efter den ekonomiska betydelsen av den inom varje kommun bedrivna verksamheten kan utskottet icke finna, att vad i motionen anförts kan utgöra skäl för ett slopande eller en minskning av huvudkontorsandelen. Skulle emellertid den större frågan om ändrade grunder för fördelning av rörelseinkomst över huvud taget upptagas till omprövning, blir givetvis även frågan om huvudkontorsandelens storlek aktuell. Som nyss nämnts ansåg sig emellertid icke heller kommunalskatteberedningen, oaktat den inställning beredningen hade till fördelningsfrågan, böra förorda en sänkning av huvudkontorsandelen.

I de nu föreliggande motionerna har erinrats om kommunalskatteberedningens ovan återgivna yttrande och framhållits att sedan kommunalskatteberedningen avgav sitt betänkande ett helt annat läge uppstått. Icke minst gällde detta fördelningen av inkomstskatteunderlaget, varför det resonemang som beredningen då hade anledning att föra icke längre kunde äga tillämpning. Enligt motionärernas mening borde rörelseinkomst helt bli föremål för beskattning i den eller de kommuner där den huvudsakliga produktionen och den egentliga rörelsen bedreves och bestämmelsen om särskild andel för huvudkontorskommun upphävas.

Utskottet. Inkomst av rörelse, som bedrivits i flera kommuner, skall, såvitt avser taxeringen till kommunal inkomstskatt, fördelas mellan de berörda kommunerna. Reglerna rörande sådan fördelning återfinnes i 57 och 58 §§ kommunalskattelagen samt i anvisningarna till sistnämnda paragraf. Beträffande vissa slag av rörelse, bl. a. trafikföretag och vissa distributionsföretag, har särskilda bestämmelser av detaljerat innehåll meddelats. I fråga om rörelse av annat slag än sådan, för vilken särskilda fördelningsregler fastställts, gäller att inkomsten skall beskattas till fem eller, om omstän-

digheterna därtill föranleder, högre procent i kommun där huvudkontor funnits samt i övrigt i de kommuner, där fast driftställe begagnats, efter vad som kan finnas skäligt med hänsyn till inom varje kommun tillverkade varors värde, handelsomsättningens storlek, antalet där sysselsatta arbetare eller annat förhållande, som kan tjäna till grund för bedömandet.

De sålunda meddelade bestämmelserna grundar sig på den uppfattningen, att rörelseinkomst bör fördelas mellan de olika kommuner, i vilka inkomsten kan anses ha åtnjutits eller intjänats. Man har därvid, även såvitt avser företag som huvudsakligen idkat fabriksrörelse eller dylikt, icke ansett sig kunna bortse från det förhållandet att rörelseresultatet måste antagas vara beroende jämväl av andra faktorer än enbart tillverkning eller produktion. Särskilt har försäljningsarbetet tillerkänts beaktande genom den s. k. försäljningsvinstandelen. Hänsyn har ansetts böra tas även till den del av företagets verksamhet, som avser inköpsarbete och administration; som ett uttryck härför torde stadgandet om huvudkontorsandel böra ses. Denna andel är således avsedd att motsvara den del av rörelseinkomsten, som kan antagas ha intjänats genom den vid huvudkontoret bedrivna verksamheten. Stundom omfattar denna verksamhet endast ren administration, men mestadels torde flertalet för rörelsens bedrivande avgörande beslut fattas på huvudkontoret. Det förekommer också i betydande utsträckning att huvudkontoret handhar viss inköps- eller försäljningsverksamhet.

I de föreliggande motionerna har yrkats att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att efter vederbörlig utredning förslag framlägges till sådan ändring av 58 § kommunalskattelagen, att den särskilda regeln utgår som tillförsäkrar den kommun, där huvudkontoret är beläget, beskattningsrätten till en inkomst motsvarande minst fem procent av en rörelsens totala inkomst. Av motiveringen för yrkandet framgår, att motionärerna ansett hela rörelseinkomsten böra beskattas i den eller de kommuner, där den huvudsakliga produktionen och den egentliga rörelsen bedrivits.

Såsom framgår av den tidigare lämnade redogörelsen framställdes i en vid 1955 års riksdag väckt motion, II: 179, yrkande av i huvudsak samma innebörd som i de nu förevarande motionerna. I sitt av riksdagen godkända betänkande nr 48 avstyrkte samma års bevillningsutskott motionen. Därvid framhöll utskottet att det i motionerna berörda spørsmålet endast utgjorde en del av det större problemet om fördelning av rörelseinkomst över huvud taget. Utskottet erinrade vidare beträffande storleken av huvudkontorsandelen om att det i flertalet sammanhang, då storleken av denna andel diskuterats, icke hade gjorts gällande, att den i lagen fastställda minimiandelen vore för hög. Härvidlag hänvisade utskottet till kommunalskatteberedningen, som bl. a. uttalat att andelen genom gällande bestämmelser vore tämligen snävt begränsad och därför icke hade någon betydelse för fördelningen av skatteunderlaget mellan kommunerna samt att huvudkontorsandelen i allmänhet icke vore så stor att den motsvarade den ekonomiska betydelsen av den vid ett huvudkontor bedrivna verksamheten. Utskottet anmärkte vidare, att i fråga om fördelning av rörelseinkomst för ett

företag, som både tillverkat och sålt varor, i praxis en förskjutning till förmån för tillverkningskommunerna ägt rum. Sedan huvudkontorsandelen frändragits plägade två tredjedelar av inkomsten hänföras till tillverkningskommunerna och en tredjedel till försäljningskommunerna. Med utgångspunkt från att gällande bestämmelser syftade till att i möjligaste mån fördela rörelseinkomsten mellan kommunerna efter den ekonomiska betydelsen av den inom varje kommun bedrivna verksamheten kunde utskottet icke finna, att vad i motionen anförts kunde utgöra skäl för ett slopande eller en minskning av huvudkontorsandelen. Skulle emellertid den större frågan om ändrade grunder för fördelning av rörelseinkomst över huvudtaget upptagas till omprövning, bleve givetvis även frågan om huvudkontorsandelens storlek aktuell.

Enligt utskottets mening kan man icke bortse från att den verksamhet, som utövas vid ett rörelsedrivande företags huvudkontor, är av betydelse för rörelsens resultat. I överensstämmelse med den till grund för gällande lagstiftning liggande principen, att inkomst av en inom flera kommuner bedrivna rörelse skall fördelas mellan de olika kommunerna, bör därför en del av inkomsten beskattas inom den kommun, där huvudkontoret är beläget, likaväl som t. ex. fördelning av beskattningsrätten till ett industriföretags inkomst bör ske mellan den kommun, där tillverkning sker, och den kommun där försäljningsarbetet bedrivs. Det sagda gäller dock endast under den förutsättningen, att förhållandena är sådana att huvudkontoret kan betecknas såsom fast driftställe. Vad i motionerna anförts har icke övertygat utskottet om att det skulle vara berättigat att slopa huvudkontorsandelen.

Det ligger emellertid i sakens natur att det ofta är svårt att fastställa hur stor del av den totala inkomsten, som bör hänföras till den vid huvudkontoret bedrivna verksamheten. Särskilt gäller detta om denna verksamhet avser planläggning på längre sikt än för det aktuella beskattningsåret. Det är därför enligt utskottets mening i regel lämpligt om huvudkontorsandelen bestämmes till ett för flera år i taget gällande procenttal. Med hänsyn till önskvärdheten att undvika onödiga taxeringstvister och att förenkla taxeringsarbetet synes det vara en rationell ordning att begagna sig av en i lagen angiven, schablonmässigt bestämd procentsats, vilken skall tillämpas då omständigheterna icke föranleder till att större andel av inkomsten bör hänföras till huvudkontoret.

Hur stor den i lagen angivna minimiprocentsatsen skall vara är en bedömningsfråga, till vilken utskottet icke på förevarande material är berett ta ställning. Utskottet får emellertid erinra om att då den allttjämt gällande minimiandelen, fem procent, infördes från flera håll gjordes gällande att den vore för låg och borde bestämmas till tio procent. Vidare får utskottet härutinnan hänvisa till det tidigare återgivna uttalandet av kommunalskatteberedningen. Det synes icke föreligga anledning till antagande att betydelsen av den vid huvudkontoret bedrivna verksamheten under senare tid av-

tagit; snarare torde förhållandena i allmänhet ha utvecklats i motsatt riktning.

Såvitt utskottet kunnat finna har tillämpningen av stadgandet om huvudkontorsandel i allmänhet icke medfört några mer betydande minskningar av vederbörande kommuners skatteunderlag. Av vida större betydelse är de fördelningar, som i övrigt skall ske, då rörelse bedrivits inom flera kommuner. Med undantag för de speciella bestämmelserna rörande vissa trafik- och distributionsföretag finns härvidlag icke några detaljföreskrifter hur fördelningen skall ske. Man har i lagen endast angivit några av de faktorer, som bör komma i betraktande såsom grund för inkomstens fördelning. I övrigt har fördelningen överlämnats till taxeringsmyndigheternas fria bedömande. Som den tidigare lämnade redogörelsen för mellankommunala prövningsnämndens praxis utvisar brukar vissa schabloner tillämpas vid fördelningen. Såvitt utskottet har sig bekant har de schabloner som kommit till användning i allmänhet godtagits. Utskottet vill emellertid understryka önskvärdheten av att beskattningsnämnderna — för att en i möjligaste mån riktig fördelning skall nås — med jämna tidsmellanrum undersöker om ett företag, för vilket dylika schabloner en längre tid tillämpats, så förändrats till sin struktur att en förnyad avvägning av de olika andelarnas inbördes förhållande bör äga rum.

Det kan i detta sammanhang vara skäl att påpeka, att ett företag med flera verksamhetsgrenar genom att uppdelas verksamheten å två eller flera formellt självständiga företag under i huvudsak gemensam ledning kan delvis sätta de i 58 § kommunalskattelagen givna fördelningsreglerna ur spel såvitt avser förhållandena mellan de olika företagen inbördes. I princip skall varje sådant företag beskattas för sin inkomst i kommun, där företaget har fast driftställe. Genom att företagen vid affärer sinsemellan tillämpar högre eller lägre pris än de i allmänhet gällande eller genom andra liknande åtgärder kan åstadkommas, att inkomsten av deras rörelse kommer att redovisas inom annan kommun än den, där inkomsten skulle ha redovisats, om intressegemenskap icke förefunnits. Sker överflyttning av inkomst i avsevärd mån kan tillrättaläggande härav göras enligt särskilt stadgande i 57 § 3 mom. kommunalskattelagen. Enligt detta stadgande skall såsom beskattningssort för det företag, för vilket för hög inkomst sålunda redovisats, beträffande skälig del av inkomsten gälla den kommun, där det andra företaget skulle ha utgjort skatt för inkomsten, om normal prissättning tillämpats. Med hänsyn till den reglering som sålunda i lagstiftningen gjorts för dessa fall kan antagas att här föreligger en fördelningsfråga av ekonomiskt vida större betydelse för de enskilda kommunerna än den som sammanhänger med spørsmålet om huvudkontorsandelen. Utskottet vill även understryka vikten av att beskattningsmyndigheterna har sin uppmärksamhet riktad på dessa förhållanden. Utskottet vill i detta sammanhang också påpeka att det kan vara anledning att undvika en sådan utformning av reglerna om fördelning av ett företags rörelseinkomst, att de direkt inbjuder till uppdelning av ett företag på flera.

Av det anförda framgår att utskottet i likhet med 1955 års bevillningsutskott finner det i motionerna berörda spörsmålet endast utgöra en del av det större problemet om fördelning av rörelseinkomst över huvud taget. Yrkandet i motionerna om en särskild utredning av den förevarande frågan anser utskottet sig alltså icke kunna biträda. Om emellertid den större frågan om ändrade grunder för fördelning av rörelseinkomst över huvud taget upptages till omprövning, vilket möjligen kommer att ske i samband med den översyn av kommunalskattelagens regler som för närvarande verkställs av 1950 års skattelagssakkunniga, blir självfallet även frågan om huvudkontorsandelens storlek aktuell.

Av anförda skäl avstyrker utskottet de föreliggande motionerna.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa, att de likalydande motionerna I: 302 av herr Sundberg m. fl. och II: 245 av herr Löfroth m. fl. om ändrade regler rörande fördelningen mellan olika kommuner av skatt för inkomst av rörelse icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 12 april 1956

På bevillningsutskottets vägnar:

FILIP KRISTENSSON

Närvarande: se under betänkandet nr 28.